

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/23/2021
Identifikačné číslo spisu: 1517010868
Dátum vydania rozhodnutia: 19.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivetta Macejková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1517010868.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Petra Kaňu na neverejnom zasadnutí konanom 19. mája 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného E. C. pre zločin prevádzacstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, o dovolaní obvineného E. C. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2To/69/2018 zo 6. septembra 2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného E. C. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 1T/115/2017 zo 14. marca 2018, bol obvinený E. C. uznaný za vinného zo spáchania zločinu prevádzacstva podľa § 355 ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona na skutkovom základe, že

- v bližšie nezistenom čase dňa 6. októbra 2017 prišiel do Budapešti, Maďarsko, a v úmysle za bližšie neurčenú peňažnú odplatu pre tretiu osobu prepraviť cez Slovenskú republiku do Rakúskej republiky dňa 6. októbra 2017 v neskorých večerných hodinách naložil na bližšie nestotožnenej čerpacej stanici pohonných hmôt do vozidla značky U. J., rakúskeho evidenčného čísla Y, VIN: H., cudzincov bez trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, a to M. A., M., nar. XX. Y. XXXX, A. A., M., nar. XX. V. XXXX, obaja občania T., T. R., nar. X. Q. XXXX, občan E. a Q. I. I., nar. X. B. XXXX, občan A., ktorí nemali oprávnenie na vstup do Slovenskej republiky, pričom dňa 6. októbra 2017 približne o 22:45 hod. bola posádka predmetného vozidla kontrolovaná príslušníkmi Policajného zboru Slovenskej republiky v priestore diaľničného prechodu Čunovo - Rajka po prekročení maďarsko - slovenskej hranice a bolo zistené, že vo vozidle sa nachádzajú vyššie uvedení nelegálni migranti.

Za to bol obvinenému podľa § 355 ods. 2 Trestného zákona v spojení § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obvineného súd zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia

slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd uložil obvinenému trest prepadnutia veci - motorového vozidla značky U. J. rakúskeho evidenčného čísla Y., VIN: H.

Podľa § 65 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona súd uložil obvinenému trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky vo výmere 2 (dva) roky.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený a prokurátor odvolanie.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 2 To 69/2018 zo 6. septembra 2018 v bode I. rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného zákona t obvineného na nezmenenom skutkovom základe uznal vinným zo zločinu prevádzacstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, v spojení s §138 písm. j) Trestného zákona.

Za to bol obvinenému podľa § 355 ods. 3 Trestného zákon s požitím s § 36 písm. j), a § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obvineného súd zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd uložil obvinenému trest prepadnutia veci - motorového vozidla značky U. J. rakúskeho evidenčného čísla Y., VIN: H.

Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát.

Podľa § 65 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona súd uložil obvinenému trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky vo výmere 2 (dva) roky.

Krajský súd v Bratislave v bode 2. podľa §319 Trestného poriadku odvolanie obvineného E. C. nar. XX. Q. XXXX, zamietol.

Proti vyššie označenému rozsudku Krajského súdu v Bratislave podal obvinený E. C., prostredníctvom obhajkyne JUDr. Dagmar Matuškovéj, advokátky v Bratislave, dovolanie z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, že bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vyslovil porušenie zákona z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku, a aby ďalej podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu zrušil a rovnako zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, nakoľko vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením rozhodnutia, stratili svoj podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený vytkol krajskému súdu, keď konštatoval, že právna kvalifikácia skutku, tak ako ju ustálil okresný súd, nie je správna a napriek tomu nezrušil rozhodnutie okresného súdu ako nezákonné a nevrátil vec na nové rozhodnutie, čím zásadným spôsobom porušil právo obvineného na obhajobu a právo na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Zmena právnej kvalifikácie skutku krajským súdom a uznanie obvineného za vinného z ťažšieho trestného činu než z akého bol uznaný za vinného obvinený okresným súdom sa odrazilo aj vo výške uloženého nepodmienečného trestu vo výmere 7 (sedem) rokov namiesto 3 (troch) rokov pri neumožnení realizovať vyhlásenie o vine obvineného po zrušení rozsudku okresného súdu.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku obvinený uviedol, že neboli vykonané dôkazy, ktoré by boli v prospech obvineného, a to konfrontácia medzi obvineným a osobami, ktoré nelegálne prevážal cez územie Slovenskej republiky a osobou, ktorá obvineného o prevoz týchto osôb požiadala. Výetrovateľ PZ bez akéhokoľvek odôvodnenia doplnenie dokazovania v navrhovanom smere odmietol. Výpovede svedkov z prípravného konania Q. I. I., T. R., A. A., M. A. boli iba prečítané a ich vierohodnosť nebola preverovaná. Len prečítanie výpovedí svedkov pred súdom nie je možné považovať za zákonne získaný dôkaz.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený uviedol, že krajský súd priznanie obvineného k spáchaniu skutku nezohľadnil ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona a nevzal do úvahy ani poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, a pri úvahách o druhu a výmere trestu nekonal v súlade so zákonom, keď zásady ukladania trestov pri zabezpečení individuálnej a generálnej prevencie dostatočne nevyužil a s otázkou, či uložený trest je pre obvineného primeraný, sa vôbec krajský súd nevysporiadal. Súd neaplikoval postup podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V vo vyjadrení z 20. augusta 2020 navrhol dovolanie obvineného odmietnuť postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku z dôvodu, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“) podľa § 377 Trestného poriadku pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd SR zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné, pretože je zrejmé, že nie sú splnené podmienky a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodíť, a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že Najvyšší súd SR je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku), preto Najvyšší súd SR podrobil prieskumu vecné argumenty obvineného zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z Najvyššieho súdu SR tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo obhajoby.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Takéto pochybenie súdov nižšieho stupňa dovolací súd v konaní nezistil, teda nemožno zaujať stanovisko, že došlo k porušeniu práva na obhajobu obvineného E. C. zásadným spôsobom, a teda ku takej skutočnosti, ktorá už sama o sebe znamená naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Napriek tomu sa dovolací súd zaoberal aj konkrétnou námietkou, ktorú v rámci tohto dovolacieho dôvodu uviedol v písomných dôvodoch dovolania obvinený:

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno vyvodzovať na tom základe, že obvinený nemohol urobiť vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku po zrušení rozsudku okresného súdu krajským súdom, pretože krajský súd, keď zrušil rozsudok okresného súdu, vec nevrátil na ďalšie konanie okresnému súdu, ale sám vo veci rozhodol.

Najvyšší súd SR zdôrazňuje, že vyhlásenie o vine zo strany obvineného sa koncentruje do časovej roviny priebehu hlavného pojednávania (zo znenia § 257 ods. 5 Trestného poriadku explicitne vyplýva, „ak obžalovaný na hlavom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku“). Obvinený si musel byť preto vedomý, že po skončení hlavného pojednávania už stráca akúkoľvek možnosť urobiť vyhlásenie o vine a obvinený si nemôže nárokovať opätovnú možnosť vyhlásenia o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Naopak, postup krajského súdu bol plne s právom súladný, keď postupoval podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku a rozhodol rozsudkom sám vo veci na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku okresného súdu správne zistený, a krajský súd len riešil otázku právneho posúdenia veci.

Napokon obvinený vyhlásil na hlavnom pojednávaní, že je nevinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe podľa § 257 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, čím postup podľa § 257 Trestného poriadku bol dodržaný.

Pokiaľ obvinený rezignoval na možnosť využiť svoje práva sám alebo prostredníctvom obhajcu a má „pocit, že ich nevyužíval v pôvodnom konaní podľa svojich predstáv, resp. by ich realizoval inak“, potom sa sám zbavuje práv, ktoré mu prináležia podľa Trestného poriadku, a preto sa nemôže v ďalšom konaní právne účinne domáhať porušeniu svojich práv, ak sa sám o tieto svoje práva dostatočne nezaujíma a nestará a to v súlade s princípmi:

-vigilantibus leges sunt scriptae - zákony sú napísané pre bdelych, treba byť bdely, aby sme mohli

ochrániť svoje právo,

-vigilantibus iura - právo je na strane ostražitých,

-vigilantibus non dormientibus iura subveniunt - právo pomáha bdelym nie spiacim.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejماً a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáza takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozs. č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen p. Turecku, rozs. č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší p. Holansku, Visser p. Holandsku, rozs. č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozs. č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumom odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže Najvyšší súd SR preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania Najvyšší súd SR nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonal dôkazy nezákonným spôsobom, tzn. že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon.

Preto platí, že nevykonanie dôkazu súdom, ktoré v podanom dovolaní namieta obvinený a to konkrétne konfrontáciu, nie je možné považovať za okolnosť odôvodňujúcu existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, nakoľko iba opačný postup súdu - vykonanie dôkazu nezákonným spôsobom môže naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Ako je zrejmé aj z ďalšieho opisu dovolacej námietky obvineného spočívajúcej v nezákonnosti procesného úkonu - čítaní výpovedí svedkov z prípravného konania (Q. I. I., T. R., A. A., M. A.), aj táto je nedôvodná. Tieto výpovede majú charakter tzv. zákonného dôkazu, výpovede týchto svedkov boli prečítané v súlade s postupom podľa § 263 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku, pretože tieto osoby boli nedosiahnuteľnými osobami, čo zákon explicitne takouto formuláciou aj predvída.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. V rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku [veta za bodkočiarkou v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku]. Skutkový stav môže Najvyšší súd SR hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. S ohľadom na to nemôže Najvyšší súd SR spochybňovať skutkového zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov (výnimku tvorí len procesná situácia spočívajúca v tom, že dovolanie podáva ako oprávnený subjekt minister spravodlivosti v zmysle § 371 ods. 3 Trestného poriadku). Dovolací súd nemôže skutok ustálený súdmi prvého a druhého stupňa ani meniť, ani dopĺňať (opäť, uvedené neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania podaného obvineným (R 18/2015).

Už z vyššie uvedeného je zrejmé, že použitie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona v prípade obvineného nenaplnia žiadny dovolací dôvod.

K námietke obvineného, že vo veci súdy neaplikovali ustanovenie § 39 Trestného zákona, pričom s ohľadom na okolnosti prípadu mohol byť uložený trest odňatia slobody pod spodnou hranicou v zmysle § 39 Trestného zákona, Najvyšší súd SR poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí č. 1/2011 pod č. 5, kde odkazuje na nasledovné:

„Moderačné ustanovenie § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody je síce hmotnoprávne, ale fakultatívneho charakteru, ktoré sa svojou povahou a významom primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Trestného zákona a nasl. a túto dopĺňajú. Na rozdiel od ustanovení kogentnej povahy, akými sú napr. ustanovenia § 41, § 42 Trestného zákona o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu, alebo ustanovenie § 47 ods. 2 Trestného zákona, ktoré sú taktiež hmotnoprávne a viažu sa tiež k rozhodovaniu o treste, ho nemožno podriaďiť pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“ v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôže byť naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest odňatia slobody za použitia ustanovenia § 39 Trestného zákona. Hoci súd môže využiť moderačné ustanovenie podľa uvedených ustanovení a trest vymerať v rámci zníženej trestnej sadzby, ak však takto neučiní, nemožno sa v dovolacom konaní domáhať uloženia nižšieho trestu ako toho, ktorý bol uložený prvostupňovým súdom (následne potvrdený odvolacím súdom). Je výhradnou právomocou prvostupňového alebo odvolacieho súdu, aké okolnosti zohľadní pri výmere trestu a použitie ustanovenia § 39 Trestného zákona a zásah do tejto právomoci súdov nižšieho stupňa zo strany dovolacieho súdu by bolo porušením zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí. Túto námietku teda možno použiť len ako odvolací dôvod a nie ako dôvod

dovolania".

Ďalej treba zdôrazniť, že dovolací súd nepreskúmava ani primeranosť trestu, pokiaľ bol uložený v rámci zákonom ustanovenej sadzby, teda neskúma trest z hľadiska iných hmotnoprávných ustanovení (§ 34 ods. 3 až 5 Trestného zákona) než tých, ktoré určujú rozsah trestnej sadzby. Z tohto titulu teda nemožno uplatniť ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a pri dovolacom prieskume je možné vo vzťahu k výroku o treste (z hľadiska jeho druhu a výšky) použiť len dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku ako podľa špeciálneho ustanovenia.

Ak teda dovolateľ opakovane namieta neprimeranosť uloženého trestu, nie je možné na podklade tejto okolnosti výšku právoplatne uloženého trestu nevybočujúceho z rámca zákonom ustanovenej sadzby preskúmavať.

So zreteľom na uvedené neostalo dovolaciemu súdu iné len rozhodnúť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku a dovolanie obvineného odmietnuť, pretože je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s ust. § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu o dovolaní opravný prostriedok nie je prípustný.